

TMMOB Tarihinden Aldığı Güçle Meslek Alanlarına ve Topluma Karşı Sorumluluklarını Yerine Getirmeyi Sürdürüyor...

DEMOKRATİK TÜRKİYE MÜCADELESİNDE TMMOB

Cengiz Göltaş
TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi

Antidemokratik uygulamalar ve baskıcı süreç tüm toplumu olduğu gibi mühendisleri ve mühendislerin meslek örgütlerini, TMMOB ve odaları, doğrudan etkilemektedir. TMMOB, son dönem karşı karşıya kaldığı sorunlar ile tarihsel bir sınavdan geçiyor. Bu sınav TMMOB'nin odaları ve odalarını var eden üyeleri ile birlikte kurumsal kimliğinin savunulması sınavıdır.

Hiç kuşku yok ki kurulduğu 1954 yılından günümüze ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve siyasal dönüşümlerde TMMOB'nin mevcut durumu ve kırılma noktalarındaki tavır alışa başta kendi üyeleri olmak üzere toplumun hemen her kesiminde değerlendirme konusu yapılmıştır.

Bu değerlendirmelerde TMMOB'ye ait en temel vurgu, kendi özgün kimliğinin yıllar içerisinde genel kurul kararları ve çalışma programlarının içerisinde kolektif bir irade ile oluşturulmasının yarattığı bağımsız ve demokratik tavır alışına dair duyulan saygıyla ilgilidir.

TMMOB; odaları ile birlikte örgütlü yapısı içerisinde aktif olarak yer alan her insan için aynı zamanda bir okul işlevi görmüştür. Bu okul, mühendis ve mimarların mesleki demokratik kitle örgütü içerisinde kendilerini geliştirebilecekleri yetkin bir alan olmuştur.

Yetkinliği ise bilimsel akla, çağdaş düşünceye ve toplumsal yaşama verdiği değere ilişkindir. 1940'lı yıllarda başlayan ve 1954'te kapatılan Köy Enstitüleri Projesi'nde hayali kurulan aydınlanma, çağdaşlaşma ve birlikte üretme yaklaşımı yok edilirken, Köy Enstitüleri'nin kapatıldığı tarihte TMMOB'nin kurulmuş olması, kendi içinde benzerlikler taşımaya da ülkemizin demokratikleşme serüveninde farklı ve yeni bir alandan filizlenmenin adımını oluşturmuştur.

TMMOB'nin kurulduğu yıllarda kendisine biçilen misyon ile bugün geldiği nokta arasındaki temel farkı ise 1968'li yıllarda gelişen devrimci demokrat yurtsever gençlik hareketlerinin yarattığı dinamizmin TMMOB'nin dönüşümüne verdiği katkı ile tanımlamak doğru olacaktır.

1970'li yıllarda TMMOB'nin toplumcu kimliğini oluşturan kadrolar, bilimi, tekniği ve mesleğin uygulama alanlarını ülkenin gerçekleri ve halkın temel talepleri üzerinden ifade etmiş, dar meslekçi bir yaklaşım yerine bilimsel aklı ve toplumsal yararı savunmuşlardır.

İşte böylesi bir anlayışın ayak izlerinden bugüne gelen TMMOB, her dönem siyasal iktidarların ve çıkar odaklı sermaye çevrelerinin hedefi haline gelmiş ve etkisizleştirilmeye çalışılmıştır.

Bugün de karşılaştığımız meselenin özü budur. 12 Eylül'de kamuda çalışanlar için odalara üye olmanın zorunlu olmaksızın çıkarılması, oda yöneticileri için açılan hukuki temeli olmayan davalar, baskı, gözaltı ve tutuklamalar ile süren baskı ve yasaklarla dolu tarihsel süreç, AKP iktidarları döneminde de artarak sürüyor. Özetle 1980'li yılları aratmayan yeni bir dönemin içerisindeyiz.

Her gün meslek alanlarımıza dönük yeni düzenlemeler adı altında mühendis ve mimarların yetkileri biraz daha daraltılırken, odaların mesleğin düzenlenmesindeki rolü ve denetim görevi yok sayılmaya devam ediyor. Bu girişimlerden bir kaçını kısaca şöyle özetleyebiliriz:

- Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu'nun (DDK) 2009 yılında bütün meslek kuruluşlarıyla ilgili hazırladığı raporda en çok sayfayı TMMOB'ye ayırarak, TMMOB'nin siyaset yaptığı ve ideolojik davrandığını belirtmesi, raporda meslek örgütleri ile ilgili büyük değişiklikler istenmesi,
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulan Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'ne odaların mevzuatını hazırlamak da dahil TMMOB'nin yetkileri devredilerek odalar ve TMMOB'nin doğrudan Bakanlık bünyesine bağlanmak istenmesi,
- Uluslararası İşgücü Kanun Tasarısı ile sınır ötesi hizmet sunumu kavramının içeriği genişletilerek mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin, yurtdışından vergiden muaf ve kontrolsüz biçimde alınmak istenmesi, yine bu tasarı ile akademik ve mesleki yeterliliğini kanıtlanmayan, diploma denkliği aranmayan yabancı ülke çalışanlarının "nitelikli işgücü" sayılma girişimleri, bu anlayış ile TMMOB'ye bağlı 102 meslek disiplini ve diğer tüm akademik meslek disiplini mensuplarının işsizlik tehdidi ile karşı karşıya bırakılmak istenmesi,
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın odaları idari ve mali denetim adı altında baskılama girişimleri; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Kimya Mühendisleri Odası yöneticilerinin görevden alınmasına dönük dava açma süreci; çıkarılan KHK, çıkarılan torba yasalara ilave edilen onlarca yönetmelik ile mühendislik mimarlık mesleğinin kuralılaştırılması çabaları ve tekrar tekrar gündeme getirilen TMMOB Kanunu'nda değişiklik yapma girişimleri.

Elbette bunların hiçbiri tesadüf değil.

TMMOB susturulmak, etkisizleştirilmek, siyasal iktidarın arka bahçesi haline getirilmek isteniyor. Nedeni çok açık, ülkesine, mesleğine ve halkına duyduğu sorumlulukla geçmişte olduğu gibi bugün de TMMOB;

- Yaşamın tüm alanlarında ve meslek odalarında emperyalizme, faşizme ve şovenizme karşı emek, barış ve demokrasi mücadelesi saflarındadır.
- Ülkemizin bağımsızlığına vurgu yapar. Ön koşulsuz demokrasiyi ve bu anlayış ile demokrasi mücadelesi içerisinde ödünsüz yer almayı savunur. Düşünce özgürlüğünün her koşulda takipçisidir.
- Tüm çalışanların grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakkını savunur.
- Her türden ırkçı-gerici, çağdaş yaşamı tehdit eden laiklik karşıtı düşünce ve eylemlere karşı Cumhuriyet'in demokratik kazanım ve haklarına sahip çıkar ve geliştirilmesini hedefler.
- Savaşa karşı barışı savunur. Kürt sorununda demokratik ve barışçı bir çözümün sağlanması için siyasal, demokratik ve kültürel hakların geliştirilmesini ön koşulsuz savunur.
- Kadın emeğinin sömürülmesine, kadına yönelik, şiddet, taciz ve tecavüzlere karşı toplumsal güçlerle birlikte ortak tavır geliştirir.
- İş kazalarına ve işçi cinayetlerine dönen çarpık çalışma yaşamına karşı işçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamalarının takipçisidir.
- Özelleştirmelere karşıdır. Ülkemizde kamusal hizmet alanlarının doğru bir planlama ve yönetim anlayışı ile korunması ile geliştirilmesi için çözümler üretir.
- Üniversitelerin bilimsel demokratik ve akademik özerkliğini savunur. Herkese eşit ve parasız eğitim, sağlık ve sosyal güvence hakkı için mücadele eder.
- Enerji kullanımının en temel insan haklarından biri ve sağlanmasının zorunlu bir kamu hizmeti olduğu gerçeğinden hareketle enerji üretiminde yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına öncelik verilmesini ve potansiyelimizin gerçekçi yaklaşımlarla ortaya konulmasını savunur.

Ulusal ve uluslararası tekellerin dayattığı nükleer santral kurma girişimlerine karşı mücadele yürütür.

- Enerjide dışa bağımlılığın en aza indirilmesi için doğalgaz, ithal kömür ve nükleer gibi dışa bağımlı kaynaklarla santral kurma girişimlerine karşı durur. Yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının yerli iş gücü ve mühendisler tarafından değerlendirilmesini, bu amaçla Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesini savunur.
- Bütün ülkenin imar rantına açılmasına, inşaat sektörünün iktidarın rant tekelini olarak biçimlendirilmesine karşı mücadele eder.
- Kentsel, kırsal, kültürel, tarihi, doğal, kamuya ve halka ait varlıklara arazi, mülkiyet, imar düzenlemeleri üzerinden el konulmasına, imar borsası girişimine karşıdır.
- Kıyılarımızın yağmalanmasına, derelerimizin kurutulmasına, sularımızın ticarileşmesine, meralarımızın yok edilmesine, üretim ve yaşam alanlarımızın enerji ihtiyacı bahanesiyle yok edilmesine karşıdır.
- Her türlü kentsel, kırsal ranta, orman ve tarım arazilerimizin ranta açılmasına, maden kaynaklarımızın talanına "Hayır" der.
- Uzmanlık alanlarımızın yok sayılmasına, bilimin ve teknolojinin gereklerinin yadsınmasına, mühendislik, mimarlık, şehir planlama hizmetlerinin taşeronlaşmasına, meslek örgütlerimizin işlevsizleşmesine, örgütümüzün parçalanmasına, bölünmesine karşı örgütlü gücüyle direnir.

TMMOB; Türkiye'nin her yerinde eşit, özgür, demokratik bir Türkiye için emek ve demokrasi güçleriyle birlikte omuz omuza. Bugün TMMOB'yi savunmak demek; "AKP diktası ve gericiliğine, ülkemizin talanına, halkımızın sömürülmesine, haklarımızın gasp edilmesine karşı mücadele" demektir. ■

